

Asia: VN/13058/2020

Laki liikenteen palveluista annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyvistä laeista (ml. tekniset muutokset)

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

ELY-keskusten sekä TE-toimistojen kehittämis- ja hallintokeskus (jatkossa KEHA-keskus) esittää lausuntonaan seuraavaa:

KEHA-keskus toteaa, että hallituksen esitys on hyvin ja kattavasti valmisteltu. KEHA-keskus esittää lausuntonsa ainoastaan lakiin liikenteen palveluista tehtävien uusien pykälien 174a ja 175a osalta. Em. pykälien valmistelussa liikenne- ja viestintäministeriö on kuullut ELY-keskuksia sekä KEHA-keskusta, ja muutos tehtävien hoidossa on valmisteltu yhteistyössä.

Kun ELY-keskusten ja TE-toimistojen hallinnollisia tehtäviä keskitettiin KEHA-keskukselle sen perustamisen yhteydessä vuonna 2015, oli jatkovalmistelussa HE 90/2015 keskeisinä lähtökohtina ja tavoitteina mm. se, että KEHA-keskukselle siirrettäisiin erityislainsäädännön nojalla paitsi myönnettävien avustusten maksamista myös takaisinperintää koskevia tehtäviä. KEHA-keskus hoitaa viiden hallinnonalan avustusten ja korvausten maksatustehtävät kahdeksalta eri toimialalta, volyymin ollessa noin 430 000 maksatuspäätöstä vuodessa, lähes 1Mrd euromääräisellä maksatusvolyymilla vuosittain. Maksatus- ja takaisinperintätehtävät ml. maksatuksen keskeyttäminen muodostavat hallinnollisen kokonaisuuden. Merkittävä peruste on jo EU-säännöksistä lähtevä tehtävien eriyttäminen. Tukien hallinnoinnin eriyttämisvaatimukset ovat myös nykyisellä EU-rahastokaudella olleet moitteettoman varainkäytön näkökulmasta tukien hallinnoinnin pääperiaatteita. Vaikka julkisen henkilöliikenteen palvelujen valtionavustukset myönnetään ja maksetaan kansalliselta momentilta, liittyy liikenteen palveluihin EU-tasoista säätelyä.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi tosiasiallisesti voisi lisätä perusteiksi myös aluehallinnon uudistuksen keskeinen tavoite: kehittämis- ja hallintokeskuksen tuottavuuden tehostaminen edelleen sekä ELY-keskusten voimavarojen kohdentaminen tehokkaammin tehtäviensä hoitamiseen,

mikä on edelleenkin merkityksellinen ja tärkeä vähintäänkin julkisten palveluiden turvaamisen ja niiden kustannusten hillinnän näkökulmista. Iskukykyisen ELY-keskuksen kehityskokonaisuutta, jossa tehtäviä on tarkasteltu ja koottu valtakunnallisiin yksiköihin, tulee edelleen edistää. KEHA-keskus toteaa samalla esityksen perusteluiden täydennykseksi, että maksatustehtäviä koskevat henkilösiirrot on jo aikaisempina vuosina toteutettu ja vastuu valmistelu- ja esittelytehtävistä siirretty hyvin monissa tehtävissä ELY-lain siirtymäpykälän nojalla jo vuosina 2015-2016. Kokoamalla hallinnon tukipalveluita sekä maksatus-, takaisinperintä- ja valvontatehtäviä on voitu paitsi toteuttaa toimintoja tuottavammin ja tehokkaammin, myös kehittää toimintoja hallinnollista taakkaa keventäviksi. Edellä mainituissa tehtävissä on jo toteutettu merkittävä henkilöresurssien tehostaminen KEHA-keskuksessa, ja tehokkuushyötyjä on edelleen saavutettavissa.

Takaisinperintätehtävä on KEHA-keskuksessa organisoitu maksatustehtävää hoitavasta yksiköstä erillisenä asiantuntijatehtävänä henkilöstö- ja lakiasiat -yksikköön, jonne on koottu erilaisten korvausten, valtionavustusten ja EU-osarahoitteisten avustusten takaisinperintätehtäviä. Takaisinperintäharkinta edellyttää aina kiinteää yhteistyötä ELY-keskusten kanssa, mikä tähän saakka on toiminut KEHA-keskuksen jo hoitamien maksatus- ja takaisinperintätehtävien osalta hyvin. KEHA-keskus toteaa, että yhteiskehittämisessä syntyneet yhteistyön muodot ja kanavat tukevat yhteistyötä ja hyvää hallintoa, tehtävien eriyttämisen vaarantumatta.

KEHA-keskus toteaa lausuntonaan lisäksi, että hallinnon tukipalveluiden sekä ELY-keskusten vastuualueiden maksatus-, takaisinperintä- ja valvontatehtäviä tulee tarkastella myös siitä näkökulmasta, että tehtävien kokoaminen on riittävän kattavaa. Valumaa hallinnollisista tehtävistä ei saisi syntyä. ELY-keskusten toiminnan turvaamiseksi on lainsäädännön oltava riittävän kattavasti tarkasteltu ja toimivaltamuutoksien muutettu, jotta voidaan varmistua hallinnon tehokkuudesta ja ELY-keskusten resurssien turvaamisesta. Maksatus- ja takaisinperintätehtävien valtakunnallinen keskittäminen on helpottanut hyvien käytänteiden levittämistä ja yhdenmukaistanut maksatusprosesseja sekä turvannut tehtävien eriyttämisen vaateen. Yhdenmukaistaminen on helpottanut myös ELY-keskusten palvelujen digitalisaatiota, mikä on toteutettu myös julkisen henkilöliikenteen palvelujen valtionavustuksiin. Luonnoksessa hallituksen esitykseksi on hyvä todeta myös tämä.

KEHA-keskuksella ei ole muita huomioita annettavana tähän hallituksen esitykseen.

johtaja, KEHA-keskus

Pauliina Smolander

maksatusjohtaja, KEHA-keskus

Nieminen Jouko
KEHA-keskus